

Diabetes mellitus z pohľadu urológa

doc. MUDr. Jozef Marenčák, PhD.

Bratislava

Diabetes mellitus (DM) je globálna epidémia charakterizovaná zvýšenou hladinou glukózy v krvi so značnou morbiditou a aj mortalitou. DM môže viesť k akútnym a chronickým komplikáciám prakticky vo všetkých telesných orgánoch, vrátane urogenitálneho systému. Problematika diagnostiky a liečby diabetických pacientov s urologickými a andrologickými ťažkosťami je komplexná, mimoriadne závažná a neustále sa vyvíja. Článok sa venuje najčastejším urologickým stavom, ktoré sú špecifické pre DM. Urologické komplikácie môžu prebiehať nepoznane dlhšiu dobu, veľakrát oligosymptomatically, ale pritom často bývajú pre pacientov až život ohrozujúce. Vlastná liečba týchto ochorení nespočíva len v stabilizácii urologického problému, ale aj v nastavení a úprave terapie DM. Dá sa povedať, že diabetes zvyšuje rizikovosť a závažnosť urologických problémov a naopak urologické ťažkosti (najmä zápaly) môžu viesť k dekompenzácii DM. Spolupráca urológa s diabetológom sa javí nutnosťou.

Kľúčové slová: diabetes mellitus, urologické komplikácie, diagnostika, liečba.

Diabetes mellitus from the point of view of a urologist

Diabetes mellitus (DM) is a global epidemic characterized by elevated blood glucose levels with significant morbidity and mortality. DM can lead to acute and chronic complications in virtually all body organs, including the urogenital system. The issue of diagnosis and treatment of diabetic patients with urological and andrological problems is complex, extremely serious and constantly evolving. The article deals with the most common urological conditions that are specific to DM. Urological complications can last an unrecognizably long time, often oligosymptomatically, but they are often life-threatening for patients. The proper treatment of these diseases does not consist only in the stabilization of the urological problem, but also in the setting and adjustment of DM therapy. It can be said that diabetes increases the risk and severity of urological problems, and on the contrary, urological problems (especially inflammation) can lead to DM decompensation. Cooperation between a urologist and a diabetologist appears to be a necessity.

Key words: diabetes mellitus, urological complications, diagnosis, treatment.

Úvod

Diabetes mellitus (DM) je stav chronickej hyperglykémie, ktorá vzniká v dôsledku defektov sekrécie inzulínu, poruchy účinku inzulínu v cieľových tkanivách, prípadne kombináciu oboch mechanizmov a je sprevádzaný komplexnou poruchou metabolizmu cukrov, tukov a bielkovín. Rozoznávame viacero typov DM: primárny, sekundárny, gestačný a pod. (Tab. 1) (1). Diabetes ohrozuje svojho nositeľa

možnými komplikáciami v temer všetkých tkanivách organizmu. Pre DM sú typické zmeny mikrovaskulárne (nefropatia, neuropatia, retinopatia a pod.), makrovaskulárne (ateroskleróza, ischemia viacerých orgánov, vrátane nervového systému), alterácia imunitného systému a pod. Na cieвне komplikácie umiera až 75 % diabetikov (2). Ateroskleróza sa u pacientov s DM chová omnoho agresívnejšie než u nediabetických mužov a žien. Klasické

DECLARATIONS:

Declaration of originality:

The manuscript is original and has not been published or submitted elsewhere.

Ethics approval and consent to participate:

The authors attest that their study is in compliance with human studies committees and animal welfare regulations of the authors' institutions as well as with the Food and Drug Administration guidelines, including patient consent where appropriate. The authors also declare that their paper is in accordance with the World Medical Association Declaration of Helsinki on Ethical Principles for Medical Research Involving Human Subjects adopted by the 18th WMA General Assembly in Helsinki, Finland, in June 1964, with subsequent amendments, as well as with the ICMJE Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing, and Publication of Scholarly Work in Medical Journals, updated in December 2018.

Conflict of interest and financial disclosures:

None.

Consent for publication:

None.

Author's contributions:

None.

Cit. zkr: **Urol. praxi.** 2024;25(4):185-193

<https://doi.org/10.36290/uro.2024.069>

Článok prijat redakci: 19. 4. 2024

Článok prijat k tisku: 9. 5. 2024

doc. MUDr. Jozef Marenčák, PhD.

jozef.marencak@gmail.com